

's-Hertogenbosch Enckevoirtstraat 3

Kadastraal : 's-Hertogenbosch, I - 1519	Bouwjaar : 1924
Eigenaar : M.J.W.J. Verschuren	Architect : H.W. Valk
Huidige functie : woning	Oorspr. functie : villa
Verbouwingen : Archief : Cultuurhistorische Inventarisatie 's-Hertogenbosch, deel 1, Het Zand (1987), p. 114-115. Inventarisatieformulier Gemeentelijke Monumenten.	

Beschrijving

Algemeen:

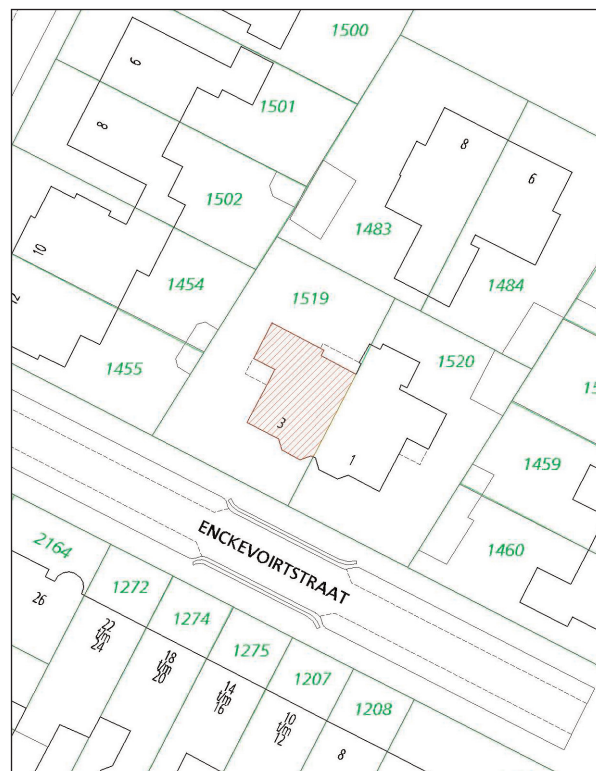
Enckevoirtstraat 3 vormt samen met het rechter buurpand Enckevoirtstraat 1 een vrijstaande dubbelvilla onder één kap. Het pand maakt deel uit van de bebouwing tussen de Capucijnenlaan, de Koningsweg en de Van der Does de Willeboissingel, bestaande uit vrijstaande panden, die sinds het begin van de 20ste eeuw tot stand zijn gekomen.

Het pand omvat twee bouwlagen onder een schilddak, dat is gedekt met gesmoorde muldenpannen. Karakteristiek voor het in Frank Lloyd Wright-achtige stijl gebouwde pand, is de afwisselende bouwmassa met diverse uitbouwen, een relatief lage eerste verdieping en een dominante kap met forse overstek. De gevels zijn opgetrokken in schoon metselwerk van lichte steen met de toepassing van donkere baksteen als trasma. Ter hoogte van de verdieping is het muurwerk gemetseld met donkere bakstenen, afgewisseld met horizontale, verdiepte banen van helrode baksteen.

Het pand ligt terug ten opzichte van de rooilijn en heeft aan de voorzijde een tuin met een lage, bakstenen muur met een bijzondere metalen bekroning als afscheiding.

Voorgevel:

Aan de voorzijde bevindt zich een uitgebouwde driekantige erker, voorzien van vensters en openslaande deuren. Op deze erker is op de eerste verdieping een balkon met hoge borstwering en een ten opzichte van de gevel verdiepte loggia. De openslaande deuren naar het balkon worden geflankeerd door twee smalle, hoge vensters en zijn voorzien van bovenlichten. Beide hoeken van het balkon worden gemarkeerd door zware, wit geschilderde pilasters die zowel in materiaal als in detaillering contrasteren met de baksteenarchitectuur van de gevels. In het muurvlak rechts hiervan is zowel op de begane grond als op de verdieping een

venster met draairamen. De smalle bovenlichten, uitgevoerd met glas-in-lood, functioneren als klepraampjes die oorspronkelijk met een katrolletje aan de buitenzijde, bevestigd op de bovendorpel, geopend kon worden. Enkele van de ramen en deuren is vernieuwd; daarbij gebruik makend van de bestaande kozijnen. Op de hoek van de voorgevel en de linker zijgevel is overhoeks een natuurstenen brievenbus geplaatst. In het dakschild aan de voorzijde bevindt zich een moderne dakkapel en een drietal schoorsteenkanalen op de nok.

Linkerzijgevel:

In de linkerzijgevel bevindt zich de voordeur met een uitgebouwd toegangsportaal, gemarkeerd door enkele zware pilasters die identiek zijn aan de pilasters van het balkon. Het trappenhuis, dat zich boven het ingangsportaal bevindt, is

De voor- en een gedeelte van de linkerzijgevel.

voorzien een drietal smalle, diep gesneden verticale vensters. Aan de achterzijde is een vierkante uitbouw geplaatst met op de eerste verdieping een ruim balkon met een hoge borstwering. Rechts van het ingangsportaal bevinden zich op de begane grond en de eerste verdieping twee brede vensters met draairamen en bovenlicht.

Rechterzijgevel:

De rechterzijmuur vormt de scheidingsmuur met het buurpand Enckevoirtstraat 1.

Achtergevel:

Hoewel de achtergevel vanaf de openbare weg niet zichtbaar was, kan op basis van bouwtekeningen worden opgemerkt dat deze gevel een architectonische eenheid vormt met de overige gevels. Boven de brede tuindeuren op de begane grond is een balkon met een gemetselde borstwering.

Interieur:

Zowel de ruimtelijke indeling als de afwerking grotendeels nog uit de bouwtijd en zijn zeer gaaf. De plattegrond van de begane grond kent een tweedeling waarbij de hal met het trappenhuis, een kleine voorkamer en een keuken met uitgebouwde bijkeuken zich aan de linkerzijde van het pand bevinden. Het rechterdeel van de plattegrond heeft een indeling in een voor- en achterkamer.

De oorspronkelijke voordeur in het hart van de linkerzijmuur geeft toegang tot een klein tochtportaal, dat met een fraaie, van glas-in-lood voorziene tochtdeur van de centrale hal is gescheiden. Rondom deze hal zijn de verschillende vertrekken op de begane grond georganiseerd. Een bijzonder detail vormt de spitsboog naar het

trappenhuis. Alle paneeldeuren zijn nog oorspronkelijk, geplaatst in de oorspronkelijke, geprofileerde deurlijsten. De gevelopeningen zijn binnen afgewerkt met geprofileerde lijsten. Het rechterdeel van de plattegrond kent een indeling in een voor- en een achterkamer, van elkaar gescheiden door met gegraveerd glas gevulde schuifdeuren. Aan weerszijden hiervan bevinden zich in de achterkamer twee ingebouwde kasten. Beide vertrekken zijn voorzien van een schouw van zwart Belgisch marmer die, in tegenstelling tot hetgeen op de bouwtekeningen uit 1924 is aangegeven, zich niet tegen de linkerwand, maar tegen de rechtermuur zijn gepositioneerd. De overgang van de muur naar het plafond is geaccentueerd met een koofomlijsting. In het midden van het plafond van de voorkamer bevindt zich een stucornament, uitgevoerd met een voor de jaren '20 typerende opstaande stucrand.

De keuken, die zich aan de achterzijde bevindt en onderkelderd is, bezit nog de oorspronkelijke afwerking met een ingebouwde keukenkast, een schouwteje en een tweekleurige terrazzo-vloer. Een deel van het plafond is betimmerd met kraaldelen. De rest van de keukeninrichting is van recent datum.

De kamers op de verdieping en de zolderverdieping zijn niet bezocht.

Redengevende omschrijving

Het pand Enckevoirtstraat 3 heeft monumentale waarde als representatief voorbeeld van een sobere, harmonieuze villa-architectuur in een Frank Lloyd Wright-achtige stijl, hetgeen tot uitdrukking komt in de karakteristieke bouwmassa en de vormgeving en materialisering van de gevels.

Het interieur van het pand heeft een hoge monumentale waarde vanwege de aanwezigheid van de oorspronkelijke ruimtelijke indeling en de gaafheid van de afwerking van het interieur. Het pand heeft stedenbouwkundige waarde vanwege de situering.

Verder heeft het pand sociaal-economische waarde als voorbeeld van luxueuze villabouw in de laat negentiende- en vroeg twintigste-eeuwse uitbreidingswijk het Zand, vanwege de architect en is het representatief voor een bepaalde fase in de stadsontwikkeling van 's-Hertogenbosch.

Datum verkenning: 10 september 2003

Fotografie: K. Emmens

Veldwerk: K. Emmens en A.K. Hemmes

Tekst rapportage: A.K. Hemmes